

до наказу від 23 03. 2023 р. № 244

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра терапії і клінічної діагностики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Факультет ветеринарної
медичини
Микола ЦВІТКОВСЬКИЙ
Протокол № 1 від 01 червня 2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри терапії і клінічної
діагностики
Протокол № 11 від «23» травня 2023 р.

 Наталія ГРУШАНСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП “Ветеринарна гігієна, санітарія
і експертиза” д.вет.н., професор каф.
ветеринарної гігієни ім. проф. А.К.

 Скороходька
Лариса ШЕВЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Внутрішні хвороби тварин»
(повний термін навчання, 6 р.)

Спеціальність:	212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітня програма:	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Факультет:	Ветеринарної медицини
Розробник:	Бойко Наталія Іванівна , доцент кафедри терапії і клінічної діагностики Костенко Віталій Михайлович , доцент кафедри терапії і клінічної діагностики

Київ – 2023

1. Опис навчальної дисципліни Внутрішні хвороби тварин

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	21 - «Ветеринарна медицина» (шифр і назва)	
Спеціальність	212 - «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» (шифр і назва)	
Освітній ступінь	Магістр (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	270	
Кількість кредитів ECTS	9	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Залік, Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	5	-
Семестр	9, 10	-
Лекційні заняття	60 год	-
Практичні, семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	120 год.	-
Самостійна робота	60 год.	-
Індивідуальні завдання	-	-
Навчальна практика	30 год	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	6 год. 2 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» є оволодіння студентами важливих питань загальної терапії та профілактики за внутрішніх незаразних хвороб тварин, а також з'ясування їх етіології, патогенезу, симптомів.

Завдання дисципліни:

- оволодіти знаннями та практичними навичками щодо етіології, патогенезу, симптоматики, діагностики, перебігу, прогнозу, терапії та профілактики за внутрішніх незаразних хвороб тварин.
- розвивати клінічне мислення, творчий підхід під час вирішенні практичних питань з ліквідації захворювань тварин.
- вміти володіти методами клініко-лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень хворих тварин та вміти аналізувати їх результати; розпізнавати (діагностувати) внутрішні хвороби тварин;
- вміти застосовувати відповідним чином ліки та біологічні засоби для забезпечення безпечності харчового ланцюга та довкілля;
- вміти складати план заходів профілактики внутрішніх хвороб тварин та організувати його виконання.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК):

- ✓ Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ✓ Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ✓ Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ✓ Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ✓ Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ✓ Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ✓ Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ✓ Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.

- ✓ Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- ✓ Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
- ✓ Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- ✓ Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- ✓ Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.
- ✓ Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.

програмні результати навчання (ПРН) ОП:

- ✓ Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
- ✓ Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
- ✓ Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.
- ✓ Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

3. Програма та структура навчальної дисципліни (5 курс, 9 семестр)

Тема лекційного заняття 1. Вступна лекція. Визначення предмета. Основні етапи розвитку вчення про внутрішні хвороби тварин. Принципи, види і методи терапії.

Тема лекційного заняття 2. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин. Теоретичні основи і практичні аспекти диспансеризації тварин.

Тема лекційного заняття 3. Хвороби серцево-судинної системи. Класифікація. Поширення. Загальні симптоми і синдроми. Хвороби перикарда.

Тема лекційного заняття 4. Хвороби міокарда

Тема лекційного заняття 5. Хвороби ендокарда.

Тема лекційного заняття 6. Хвороби системи дихання. Класифікація, поширення, симптоми і синдроми за хвороб органів дихання. Хвороби дихальних шляхів.

Тема лекційного заняття 7. Пневмонії.

Тема лекційного заняття 8. Хвороби легень незапального характеру. Хвороби плеври.

Тема лекційного заняття 9. Хвороби системи травлення. Класифікація, поширення, симптоми та синдроми хвороб системи травлення. Особливості прояву та перебігу у різних видів тварин хвороб ротової порожнини, глотки, стравоходу.

Тема лекційного заняття 10. Хвороби передшлунків.

Тема лекційного заняття 11. Хвороби шлунка і кишечника: гастрит, виразкова хвороба, гастроентерит, гастроентероколіт.

Тема лекційного заняття 12. Хвороби шлунка і кишечника з синдромом колік. Класифікація, основні симптоми, принципи діагностики і лікування хворих тварин із синдромом колік.

Тема лекційного заняття 13. Хвороби підшлункової залози. Класифікація, поширення, основні синдроми.

Тема лекційного заняття 14. Хвороби печінки і жовчних шляхів. Класифікація, поширення, основні синдроми захворювань печінки і жовчних шляхів. Гепатит, Гепатоз.

Тема лекційного заняття 15. Хвороби очеревини. Перитоніт. Асцит

(5 курс, 10 семестр)

Тема лекційного заняття 16. Хвороби, зумовлені порушенням обміну речовин. Класифікація, поширення, особливості перебігу та діагностики. Кетоз.

Тема лекційного заняття 17. Мікроелементози тварин. Поширення, загальні принципи діагностики і профілактики.

Тема лекційного заняття 18. Макроелементози тварин. Поширення, загальні принципи діагностики і профілактики.

Тема лекційного заняття 19. Гіпо- і гіпервітамінози тварин, зумовлені дисбалансом в організмі жиророзчинних вітамінів.

Тема лекційного заняття 20. Гіпо- і гіпервітамінози тварин, зумовлені дисбалансом в організмі водорозчинних вітамінів.

Тема лекційного заняття 21. Хвороби молодняку. Класифікація і поширення хвороб молодняку. Імунодефіцитний стан молодняку.

Тема лекційного заняття 22. Неонатальні хвороби молодняку.

Тема лекційного заняття 23. Метаболічні хвороби молодняку.

Тема лекційного заняття 24. Поширення та основні синдроми хвороб нирок і сечових шляхів. Принципи терапії і профілактики.

Тема лекційного заняття 25. Хвороби системи крові. Класифікація. Поширення. Анемії: класифікація, етіологія, методи діагностики і лікування.

Тема лекційного заняття 26. Хвороби нервової системи. Класифікація, поширення, загальні синдроми і діагностика хвороб нервової системи. Органічні хвороби центральної нервової системи.

Тема лекційного заняття 27. Функціональні хвороби центральної нервової системи. Стрес. Невроз. Епілепсія

Тема лекційного заняття 28. Алергічні й аутоімунні хвороби шкіри тварин. Загальна характеристика, методи діагностики і лікування.

Тема лекційного заняття 29. Внутрішні хвороби птахів.

Тема лекційного заняття 30. Хвороби хутрових звірів. Біологічні особливості хутрових звірів. Поширення, діагностика і профілактика за внутрішніх хвороб хутрових звірів.

Структура навчальної дисципліни (5 курс 9-10 семестри)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усьог о	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
5 курс 9 семестр							
Змістовий модуль 1. Загальна терапія і кардіореспіраторні хвороби							
Тема 1. Визначення предмета. Основні етапи розвитку вчення про внутрішні хвороби тварин. Принципи, види і методи терапії	1	6	2		4		
Тема 2. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин.	2	10	2		4		4
Тема 3. Хвороби серцево-судинної системи. Класифікація. Поширення. Загальні симптоми і синдроми. Хвороби перикарда.	3	10	2		4		4
Тема 4. Хвороби міокарда	4	6	2		4		
Тема 5. Хвороби ендокарда	5	10	2		4		4
Тема 6. Хвороби системи дихання. Класифікація, поширення, симптоми і синдроми за хвороб органів дихання. Хвороби дихальних шляхів.	6	10	2		4		4
Тема 7. Пневмонії	7	6	2		4		
Тема 8. Хвороби легень незапального характеру. Хвороби плеври.	8	6	2		4		
Разом за змістовим модулем 1		64	16		32		16

Змістовий модуль 2. Хвороби травної системи							
Тема 9. Хвороби системи травлення. Класифікація, поширення, симптоми та синдроми хвороб системи травлення. Особливості прояву та перебігу у різних видів тварин хвороб ротової порожнини, глотки, стравоходу.	9	10	2		4		4
Тема 10. Хвороби передшлунків	10	6	2		4		
Тема 11. Хвороби шлунка і кишечника: гастрит, виразкова хвороба, гастроентерит, гастроентероколіт	11	11	2		4		5
Тема 12. Хвороби шлунка і кишечника з синдромом колік. Класифікація, основні симптоми, принципи діагностики і лікування хворих тварин із синдромом колік.	12	11	2		4		5
Тема 13. Хвороби підшлункової залози. Класифікація, поширення, основні синдроми.	13	6	2		4		
Тема 14. Хвороби печінки і жовчних шляхів. Класифікація, поширення, основні синдроми захворювань печінки і жовчних шляхів. Гепатит, Гепатоз	14	6	2		4		
Тема 15. Хвороби очеревини. Перитоніт. Асцит	15	6	2		4		
Разом за 2 змістовим модулем, год		56	14		28		14
Разом за 9 семестр, годин		120	30		60		30
5 курс 10 семестр							
Змістовий модуль 3. Метаболічні хвороби дорослих тварин. Хвороби молодняку							
Тема 16. Хвороби, зумовлені порушенням обміну речовин. Класифікація, поширення, особливості перебігу та діагностики. Кетоз	1	10	2		4		4
Тема 17. Мікроелементози тварин. Поширення, загальні принципи діагностики і профілактики.	2	6	2		4		
Тема 18. Макроелементози тварин. Поширення, загальні принципи діагностики і профілактики.	3	10	2		4		4
Тема 19. Гіпо- і гіпервітамінози тварин, зумовлені дисбалансом в організмі жиророзчинних вітамінів.	4	6	2		4		
Тема 20. Гіпо- і гіпервітамінози тварин, зумовлені дисбалансом в організмі водорозчинних вітамінів.	5	6	2		4		
Тема 21. Хвороби молодняку. Класифікація і поширення хвороб молодняку. Імунодефіцитний стан молодняку.	6	6	2		4		
Тема 22. Неонатальні хвороби молодняку.	7	6	2		4		
Тема 23. Метаболічні хвороби молодняку.	8	6	2		4		
Разом за 3 змістовим модулем, годин		56	16		32		8

Змістовий модуль 4. Хвороби шкіри, крові, органів сечової і нервової систем, птахів та хутрових звірів						
Тема 24. Поширення та основні синдроми хвороб нирок і сечових шляхів. Принципи терапії і профілактики.	9	10	2		4	4
Тема 25. Хвороби системи крові. Класифікація. Поширення. Анемії: класифікація, етіологія, методи діагностики і лікування.	10	10	2		4	4
Тема 26. Хвороби нервової системи. Класифікація, поширення, загальні синдроми і діагностика хвороб нервової системи. Органічні хвороби центральної нервової системи.	11	10	2		4	4
Тема 27. Функціональні хвороби центральної нервової системи. Стрес. Невроз. Епілепсія	12	6	2		4	
Тема 28. Алергічні й аутоімунні хвороби шкіри тварин. Загальна характеристика, методи діагностики і лікування.	13	11	2		4	5
Тема 29. Внутрішні хвороби птахів.	14	6	2		4	
Тема 30. Хвороби хутрових звірів. Біологічні особливості хутрових звірів. Поширення, діагностика і профілактика за внутрішніх хвороб хутрових звірів.	15	11	2		4	5
Разом за змістовим модулем 4, годин		64	14		28	22
Навчальна практика, годин		30				
Разом за 10 семестр, годин		150	30		60	30
Разом за дисципліну, год		270	60		120	60

4.Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5 курс, 9 семестр		
1	№1. Загальна профілактика внутрішніх хвороб тварин. Аналіз утримання і годівлі тварин.	4
2	№2. Металоіндикація сітки і введення магнітних кілець.	4
3	№3. Хвороби судин: артеріосклероз і тромбоз.	4
4	№4. Діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у тварин.	4
5	№ 5. Аналіз Клініко-лабораторних і спеціальних методів дослідження тварин з хворобами системи травлення	4
6	№6. Механічна і динамічна непрохідності кишечника.	5
7	№7. Тромбоемболія брижових артерій	5

5 курс, 10 семестр		
8	№8. Аналіз Клініко-лабораторних і спеціальних методів дослідження тварин зумовлених переважним порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну	4
9	№9. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних методів дослідження тварин за порушення обміну макроелементів	4
10	№10. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальні методи дослідження тварин за хвороб нирок і сечових шляхів	4
11	№11. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних методів дослідження тварин за хвороб системи крові	4
12	№ 12. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних методів дослідження тварин за хвороб нервової системи	4
13	№13. Аналіз клініко-лабораторних і спеціальних методів дослідження тварин за алергічних хвороб	5
14	№14. Метаболічні хвороби хутрових звірів	5
Усього		60 год

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені	
2		

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5 курс, 9 семестр		
1.	№ 1. Особиста гігієна, техніка безпеки при дослідженні та лікуванні тварин. Клінічна документація. Терапевтична техніка. Зовнішні методи застосування ліків.	4
2.	№ 2. Ентеральні методи введення лікарських препаратів. Клізми. Парентеральне введення ліків.	4
3.	№ 3. Етіотропна і патогенетична терапія. Новокаїнові блокади, протистресова терапія, рефлексотерапія. Неспецифічна стимулювальна терапія.	4
4.	№ 4. Фізіотерапія. Механізм дії, показання, методика застосування фото-, електро-, гідро- та механотерапії.	4
5.	№ 5. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично-хворих тварин у клініці з патологією серцево-судинної системи.	4
6.	№ 6. Діагностика, лікування та профілактика за хвороб перикарда.	4

7.	№ 7. Діагностика, лікування та профілактика за хвороб міокарда.	4
8.	№ 8. Діагностика, лікування та профілактика хвороб ендокарда та пороків серця.	4
9.	№ 9. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично-хворих тварин у клініці з патологією органів дихання. Діагностика, лікування та профілактика за хвороб дихальних шляхів.	4
10.	№ 10. Діагностика, лікування та профілактика за пневмоній та хвороб легенів незапального характеру: емфізема, набряк легенів, легенева кровотеча.	4
11.	№ 11. Діагностика, лікування та профілактика за хвороб передшлунків жуйних.	4
12.	№ 12. Діагностика, лікування та профілактика за хвороб шлунка і кишечника з синдромом колік. Ентералгія, розширення шлунка, метеоризм кишечника. Хімо- і копростаз.	4
13.	№ 13. Діагностика, лікування та профілактика за хвороб шлунка і кишечника: гастрит, гастроентерит, виразкова хвороба. Хвороби очеревини.	4
14.	№ 14. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження, лікування та профілактика за хвороб печінки і жовчних шляхів.	4
15.	№ 15. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження та лікування за хвороб підшлункової залози.	4
5 курс, 10 семестр		
16.	№ 16. Діагностика, лікування та профілактика хвороб, зумовлених переважним порушенням білкового, вуглеводного і ліпідного обміну.	4
17.	№ 17. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження за порушення обміну макроелементів у тварин.	4
18.	№ 18. Діагностика, лікування та профілактика за мікроелементозів тварин.	4
19.	№ 19. Діагностика, лікування та профілактика хвороб, спричинених порушенням обміну вітамінів.	4
20.	№ 20. Діагностика, лікування та профілактика за неонатальних хвороб молодняку: гіпоглікемія, казеїно- безоарна хвороба, молозивний токсикоз, диспепсія новонароджених.	4

21.	№ 21. Діагностика, лікування та профілактика за постнатальних хвороб молодняку: гіпопластична анемія, паракератоз поросят, періодична тимпанія телят, безоарна хвороба, білом'язова хвороба, ензоотична атаксія ягнят.	4
22.	№ 22. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження, лікування та профілактика за хвороб нирок.	4
23.	№ 23. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження, лікування та профілактика за хвороб сечових шляхів.	4
24.	№ 24. Клініко-гематологічна діагностика, терапія і профілактика анемій: постгеморагічна, гіпопластична, гемолітична.	4
25.	№ 25. Діагностика, терапія та профілактика за хвороб з порушенням гемостазу. Геморагічні діатези.	4
26.	№ 26. Діагностика, терапія та профілактика захворювань головного і спинного мозку та їх оболонки.	4
27.	№ 27. Діагностика, лікування та профілактика за функціональних нервових хвороб. Стрес, епілепсія, еклампсія і неврози.	4
28.	№ 28. Діагностика, лікування та профілактика за хвороб шкіри та її похідних.	4
29.	№ 29. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження, лікування та профілактика хвороб ендокринної системи.	4
30.	№ 30. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження, лікування та профілактика за незаразних хвороб хутрових звірів.	4
	Всього	120 год

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні питання

1. Дайте визначення диспансеризації та опишіть її етапи.
2. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика за гідротораксу.
3. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика за хвороб міокарду.
4. Диференційна діагностика кровотеч з дихальних шляхів.
5. Диференційна діагностика пороків серця.
6. Диференційна діагностика хвороб перикарду.
7. Дієтотерапія, її суть, особливості при захворюваннях різних органів і систем.
8. Клізми, їх види та техніка застосування.
9. Лікувально-профілактичні заходи за міокардиту.
10. Лікувально-профілактичні заходи за міокардозу.

11. Металоіндикація сітки і введення магнітних кілець.
12. Механізм дії, показання, методика застосування аерозолетерапії.
13. Механізм дії, показання, методика застосування електротерапії.
14. Механотерапія, її суть, особливості застосування.
15. Надання лікувальної допомоги при непрохідності стравоходу у тварин.
16. Назвіть гіповітамінози групи В.
17. Назвіть методи терапії та охарактеризуйте їх.
18. Назвіть найбільш поширені гіповітамінози серед тварин.
19. Назвіть патогномічні симптоми гіповітамінозів групи В.
20. Назвіть причини пієліту.
21. Назвіть симптоми при парезі і паралічі сечового міхура.
22. Опишіть ентеральні методи введення лікарських препаратів.
23. Опишіть етіологію і патогенез токсичної дистрофії печінки.
24. Опишіть етіологію і патогенез травматичного перикардиту.
25. Опишіть етіологію і симптоми менінгомієліту.
26. Опишіть етіологію, патогенез катаральної бронхопневмонії
27. Опишіть етіологію, патогенез остеодинтрофії і які патолого-анатомічні зміни викликає ця хвороба?
28. Опишіть етіологію, патогенез плевриту.
29. Опишіть етіологію, патогенез цукрового діабету.
30. Опишіть зовнішні методи застосування лікарських засобів.
31. Опишіть основні причини і симптоми міоглобінурії.
32. Опишіть основні причини, патогенез і симптоми А-гіповітамінозу.
33. Опишіть парентеральні методи введення лікарських препаратів.
34. Опишіть патогенез і симптоми гемолітичної анемії.
35. Опишіть патогенез і симптоми гострого міокардиту.
36. Опишіть патогенез і симптоми гострого паренхіматозного гепатиту.
37. Опишіть патогенез кетозу.
38. Опишіть патогенез при парезі і паралічі сечового міхура.
39. Опишіть принципи діагностики, терапії і профілактики за альвеолярної та інтерстиціальної емфіземи.
40. Опишіть принципи діагностики, терапії і профілактики за катаральної бронхопневмонії.
41. Опишіть принципи діагностики, терапії і профілактики за набряку легенів.
42. Опишіть принципи діагностики, терапії і профілактики за плевриту.
43. Опишіть принципи діагностики, терапії і профілактики за Фіброзної (крупозної) пневмонії.
44. Опишіть принципи діагностики, терапії і профілактики кетозу.
45. Опишіть причини і симптоми неврозів.
46. Опишіть причини, патогенез і симптоми пасовищної тетанії.
47. Опишіть причини, патогенез і симптоми С-гіповітамінозу.
48. Опишіть причини, симптоми і заходи профілактики за гідроперикардиту.
49. Опишіть причини, симптоми і заходи профілактики за риніту.
50. Опишіть причини, симптоми і заходи профілактики цирозу печінки.
51. Опишіть причини, симптоми і заходи терапії за ендокардиту.
52. Опишіть причини, симптоми і заходи терапії за хвороб дихальних шляхів.
53. Основні причини патогенез і симптоми уретриту.
54. Охарактеризуйте етіотропну терапію.
55. Охарактеризуйте новокаїнові блокади, показання та протипоказання.
56. Охарактеризуйте патогенетичну терапію.
57. Охарактеризуйте симптоматичну терапію.
58. Призначте лікування при менінгоенцефаліті.
59. Призначте лікування при парезі і паралічі сечового міхура.

60. Призначте лікування при тепловому перегріванні.
61. Принципи терапії і профілактики гіпервітамінозів у сільськогосподарських тварин.
62. Причини та диференційна діагностика пневмоній.
63. Протеїнотерапія, її суть, особливості застосування.
64. Профілактика кровоплямистої хвороби.
65. Профілактика постгеморагічної анемії.
66. Розкажіть патогенез і симптоми амілоїдозу печінки.
67. Симптоми і синдроми за хвороб органів дихання.
68. Симптоми і синдроми за хвороб серцево-судинної системи.
69. Симптоми післяродової гемоглобінурії корів.
70. Сонячний удар, його етіологія, діагностика.
71. Техніка промивання шлунка та передшлунків у тварин.
72. У чому полягає профілактика гіпопластичної анемії?
73. У чому полягає профілактика спазму сечового міхура?
74. У чому полягає профілактика стресу?
75. У чому полягає терапія гемоглобінурії корів?
76. У чому полягає терапія пієліту?
77. У чому полягає терапія при уроциститі?
78. У чому полягають принципи терапії і профілактики при гострому паренхіматозному гепатиті?
79. У чому полягають терапія і профілактика остеодистрофії?
80. У чому полягають терапія і профілактика при неврозах?
81. Фізіотерапія, її суть, особливості застосування.
82. Чим небезпечний надлишок вітамінів в організмі тварин?
83. Що таке гемофілія і які її причини?
84. Що таке кровоплямиста хвороба і які її причини?
85. Як класифікуються анемії за походженням у тварин?
86. Як профілакувати сонячний удар?
87. Яка профілактика уретриту?
88. Яка терапія тварин і профілактика за менінгомієліту?
89. Який патогенез при апластичній анемії?
90. Який патогенез при гемофілії?
91. Які є види стресів?
92. Які загальні симптоми хвороб печінки і в чому полягає сутність їх?
93. Які основні причини та симптоми при спазмі сечового міхура?
94. Які принципи терапії і профілактики міоглобінурії?
95. Які принципи терапії і профілактики пасовищної тетанії?
96. Які причини викликають нецукровий діабет?
97. Які причини гемоглобінурії корів?
98. Які причини і патогенез гіпопластичної анемії?
99. Які причини і симптоми альвеолярної та інтерстиціальної емфіземи.
100. Які причини і симптоми Е-гіповітамінозу?
101. Які причини і симптоми міокардозу.
102. Які причини і симптоми набряку легенів.
103. Які причини кетозу у корів, вівцематок й свиноматок?
104. Які причини та симптоми уроцистититу?
105. Які причини тромбоцитопенії?
106. Які симптоми і терапія К-гіповітамінозу?
107. Які симптоми кровоплямистої хвороби?
108. Які симптоми менінгоенцефаліту?
109. Які симптоми пієліту?
110. Які симптоми постгеморагічної анемії?

111. Які симптоми теплового удару? Як відіференціювати сонячний удар від теплового?
 112. Які терапія і профілактика гемолітичної анемії?
 113. Які терапія і профілактика тромбоцитопенії?

<p style="text-align: center;">НУБіП України «Бланк тестових завдань на залік» ФАКУЛЬТЕТ ветеринарної медицини Форма навчання денна Семестр 10 Курс V ОС «Магістр» КАФЕДРА терапії і клінічної діагностики Дисципліна «Внутрішні хвороби тварин» Викладач _____</p> <p style="text-align: right;">«Затверджую»</p> <p>Завідувач кафедри _____ « ____ » _____ 2023 р.</p> <p style="text-align: center;"><u>ВАРІАНТ № 1</u></p> <p>1. У теляти-гіпотрофіка відмічається схуднення, ціаноз слизових оболонок, зниження еластичності шкіри, шерсть скуйовджена. Температура тіла 38,9 °С. Дихання прискорене, напружене, поверхнєве. Кашель тривалий. Хрипи вологі. В нижній ділянці грудної клітки дихальні шуми не прослуховуються. При перкусії грудної клітки зліва виявлені обмежені ділянки притуплення. Поставте діагноз</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>Гострий бронхіт</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Крупозна пневмонія</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Хронічна бронхопневмонія</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Емфізема легень</td></tr> </table> <p>2. Назвіть яке інфекційне захворювання потрібно враховувати в диференційній діагностиці первинного фарингіту в свиней</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>Сальмонельоз</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Сибірка</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Бешиха</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Пастерельоз</td></tr> </table> <p>3. Назвіть хворобу передшлунків жуйних, яка може ускладнюватися румінітом, ламінітом, абсцесами в печінці та інших органах</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>Тимпанія рубця</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Ацидоз рубця</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Алкалоз рубця</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Закупорення книжки</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Травматичний ретикуліт</td></tr> </table> <p>4. Найбільш виражена біологічна дія ультрафіолетових променів:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>довгохвильових</td></tr> <tr><td>2.</td><td>середньохвильових</td></tr> <tr><td>3.</td><td>короткохвильових</td></tr> <tr><td>4.</td><td>змішаних</td></tr> </table> <p>5. Назвіть захворювання у коней із симптомокомплексом колюк при якому потрібно враховувати стать тварини</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>Катаральна ентералгія</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Защемлення пахвинно-мошоночної грижі</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Тромбоемболія брижових артерій</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Перекручування кишок</td></tr> </table> <p>6. При внутрішньочеревинному введенні поросят-сисунів фіксують за тазові кінцівки вниз головою. Місце ін'єкції знаходиться</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>в області голодної ямки з лівого боку</td></tr> <tr><td>2.</td><td>між передостанньою парою сосків на відстані 3,0 см від білої лінії з правого чи лівого боку</td></tr> <tr><td>3.</td><td>в області голодної ямки з правого боку</td></tr> <tr><td>4.</td><td>між останньою парою сосків на відстані 1-1,5 см від білої лінії з правого чи лівого боку</td></tr> </table>	1.	Гострий бронхіт	2.	Крупозна пневмонія	3.	Хронічна бронхопневмонія	4.	Емфізема легень	1.	Сальмонельоз	2.	Сибірка	3.	Бешиха	4.	Пастерельоз	1.	Тимпанія рубця	2.	Ацидоз рубця	3.	Алкалоз рубця	4.	Закупорення книжки	5.	Травматичний ретикуліт	1.	довгохвильових	2.	середньохвильових	3.	короткохвильових	4.	змішаних	1.	Катаральна ентералгія	2.	Защемлення пахвинно-мошоночної грижі	3.	Тромбоемболія брижових артерій	4.	Перекручування кишок	1.	в області голодної ямки з лівого боку	2.	між передостанньою парою сосків на відстані 3,0 см від білої лінії з правого чи лівого боку	3.	в області голодної ямки з правого боку	4.	між останньою парою сосків на відстані 1-1,5 см від білої лінії з правого чи лівого боку	<p style="text-align: right;">Ф-7.5-2.1.6-24</p> <p>8. Назвіть захворювання серця, що характеризується розростанням сполучної (фіброзної) тканини у міокарді й ущільненням його.</p> <p style="text-align: center;">(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь словом)</p> <hr/> <p>9. Симптомокомплекс ряду хвороб систем і органів, які супроводжуються нагромадженням трансудату у плевральній порожнині називається</p> <p style="text-align: center;">(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь словом)</p> <hr/> <p>10. Перерахуйте препарати, які використовують для послаблення кашлю у дрібних тварин</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>Кодеїну фосфат</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Срібла нітрат</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Аскорбінова кислота</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Лібексин</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Тетрациклін</td></tr> </table> <p>11. Перерахуйте лікарські засоби показані при виразковій хворобі</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>В'язучі</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Діуретичні</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Кровоспинні</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Знеболюючі</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Нестероїдні протизапальні</td></tr> </table> <p>12. Назвіть засоби для корекції рН вмісту рубця при алкалозі</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1.</td><td>Кисле молоко</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Натрію гідрокарбонат</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Цукор</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Оцтова кислота</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Лужні суміші</td></tr> </table> <p>13. Розставити у відповідності до хвороб серця симптоми</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">А. Міокардит</td> <td>1. температура тіла нормальна 2. різко виражена тахікардія 3. ослаблення серцевого поштовху</td> </tr> <tr> <td>В. Міокардоз</td> <td>4. набряки розвиваються швидко, збільшуючись з кожним днем хвороби 5. біль у ділянці серця 6. набряки розвиваються повільно і часто мають змінний характер 7. часто стукаючий серцевий поштовх</td> </tr> </table> <p>14. Як називається парентеральне введення з лікувальною метою різних білкових речовин.</p> <p style="text-align: center;">(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)</p> <hr/> <p>15. Запалення слизової оболонки і підслизового шару носа називається.</p> <p style="text-align: center;">(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)</p> <hr/> <p>16. Який відділ складного шлунка у новонароджених телят починає функціонувати з першої доби життя?</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 10%;">1</td><td>Рубець</td></tr> <tr><td>2</td><td>Книжка</td></tr> <tr><td>3</td><td>Сітка</td></tr> <tr><td>4</td><td>Сичуг</td></tr> </table> <p>17. Перерахуйте симптоми характерні для набряку гортані у тварин</p>	1.	Кодеїну фосфат	2.	Срібла нітрат	3.	Аскорбінова кислота	4.	Лібексин	5.	Тетрациклін	1.	В'язучі	2.	Діуретичні	3.	Кровоспинні	4.	Знеболюючі	5.	Нестероїдні протизапальні	1.	Кисле молоко	2.	Натрію гідрокарбонат	3.	Цукор	4.	Оцтова кислота	5.	Лужні суміші	А. Міокардит	1. температура тіла нормальна 2. різко виражена тахікардія 3. ослаблення серцевого поштовху	В. Міокардоз	4. набряки розвиваються швидко, збільшуючись з кожним днем хвороби 5. біль у ділянці серця 6. набряки розвиваються повільно і часто мають змінний характер 7. часто стукаючий серцевий поштовх	1	Рубець	2	Книжка	3	Сітка	4	Сичуг
1.	Гострий бронхіт																																																																																												
2.	Крупозна пневмонія																																																																																												
3.	Хронічна бронхопневмонія																																																																																												
4.	Емфізема легень																																																																																												
1.	Сальмонельоз																																																																																												
2.	Сибірка																																																																																												
3.	Бешиха																																																																																												
4.	Пастерельоз																																																																																												
1.	Тимпанія рубця																																																																																												
2.	Ацидоз рубця																																																																																												
3.	Алкалоз рубця																																																																																												
4.	Закупорення книжки																																																																																												
5.	Травматичний ретикуліт																																																																																												
1.	довгохвильових																																																																																												
2.	середньохвильових																																																																																												
3.	короткохвильових																																																																																												
4.	змішаних																																																																																												
1.	Катаральна ентералгія																																																																																												
2.	Защемлення пахвинно-мошоночної грижі																																																																																												
3.	Тромбоемболія брижових артерій																																																																																												
4.	Перекручування кишок																																																																																												
1.	в області голодної ямки з лівого боку																																																																																												
2.	між передостанньою парою сосків на відстані 3,0 см від білої лінії з правого чи лівого боку																																																																																												
3.	в області голодної ямки з правого боку																																																																																												
4.	між останньою парою сосків на відстані 1-1,5 см від білої лінії з правого чи лівого боку																																																																																												
1.	Кодеїну фосфат																																																																																												
2.	Срібла нітрат																																																																																												
3.	Аскорбінова кислота																																																																																												
4.	Лібексин																																																																																												
5.	Тетрациклін																																																																																												
1.	В'язучі																																																																																												
2.	Діуретичні																																																																																												
3.	Кровоспинні																																																																																												
4.	Знеболюючі																																																																																												
5.	Нестероїдні протизапальні																																																																																												
1.	Кисле молоко																																																																																												
2.	Натрію гідрокарбонат																																																																																												
3.	Цукор																																																																																												
4.	Оцтова кислота																																																																																												
5.	Лужні суміші																																																																																												
А. Міокардит	1. температура тіла нормальна 2. різко виражена тахікардія 3. ослаблення серцевого поштовху																																																																																												
В. Міокардоз	4. набряки розвиваються швидко, збільшуючись з кожним днем хвороби 5. біль у ділянці серця 6. набряки розвиваються повільно і часто мають змінний характер 7. часто стукаючий серцевий поштовх																																																																																												
1	Рубець																																																																																												
2	Книжка																																																																																												
3	Сітка																																																																																												
4	Сичуг																																																																																												

7. Перерахуйте новокаїнові блокади показані при бронхопневмонії тварин

1.	Поперекова (паранефральна)
2.	Зірчастого симпатичного вузла
3.	Грудних вісцеральних нервів і пограничного стовбура
4.	Сакральна
5.	Параломбальна

18. Яким хворобам відповідає наведене лікування

1. Виразкова хвороба	А. Оцтова кислота, цукор, кисле молоко
2. Асцит	В. Фуросемід, кальцію хлорид, дігітоксин
3. Алкалоз рубця	С. Препарати вісмуту, слизові відвари, препарати беладони, вікасол, vit U
4. Катаральна ентералгія	Д. Атропіну сульфат, настойка валеріани, теплі неглибокі клізми

19. За локалізацією ендокардит буває:

1	клапанним
2	судинним
3	пристінковим
4	перфоративним
5	бородавчастим

20. До лізатопрепаратів відносять

1	Панкреатин
2	АСД
3	Гідролізін Л-130
4	Сирепар
5	Камполон

21. Які з перерахованих препаратів показані при гострому міокардиті

1	антибіотики
2	серцеві глікозиди
3	кортикостероїди
4	холод на ділянку серця
5	інфрачервоне опромінення

22. Яким хворобам плеври відповідають наведені симптоми?

1. Плеврит	А. температура тіла підвищена на 1-1,5 °С. При аускультатії вислуховуються шуми тертя, які посилюються при тиску на грудну клітку фонендоскопом. Кашель слабкий, болочий.
2. Грудна водянка	В. Асиметрія грудної стінки. На пошкодженому боці перкусією виявляють досить сильний коробковий звук.
3. Пневмоторакс	С. Притуплений або тупий звук в ділянці грудної клітки, зона якого обмежена горизонтальною верхньою лінією. Температура тіла в нормі або знижена.

23. Як називається введення в організм через непошкоджену шкіру або слизову оболонку лікарських речовин у вигляді іонів за допомогою гальванічного струму

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь словом)

24. Як називається запалення міокарда, що характеризується екссудативно-проліферативними процесами інтерстиціальної тканини й альтеративними змінами м'язових волокон

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь словом)

25. Перерахуйте хвороби верхніх дихальних шляхів

1.	Пневмонія
2.	Трахеїт
3.	Плеврит
4.	Ларингіт
5.	Менінгіт

26. До гемотерапії відносять:

1	гемотрансфузію;
2	лактотерапію;
3	ізогемотерапію;

1.	Видимі слизові оболонки гіперемійовані
2.	Утруднене дихання яке часто супроводжується свистом, хрипами, стогоном
3.	Експіраторна задишка
4.	Серозно-гнійні витікання з ніздрів
5.	Інспіраторна задишка

28. Розставити у відповідності симптоми переважно право- чи лівошлуночкової недостатності серця

А. Правошлуночкова недостатність	1. набряк легень 2. застої крові у печінці 3. гідроторакс і асцит
В. Лівошлуночкова недостатність	4. задишка 5. кашель 6. набряки підшкірної клітковини дистальних відділів кінцівок

29. Розставити у відповідності коли показане і протипоказане ІЧ-опромінення

А. Показане	1. злоякісних пухлинах
В. Протипоказане	2. міозитах, артритах 3. геморагічних діатезах 4. лікуванні мокрих екзем 5. кахексії 6. бронхопневмонії

30. Розставити для якого перикардиту характерні симптоми:

А. Фібринозний перикардит	1. переповнення і напруження яремних вен 2. болочистість серцевої ділянки
В. Екссудативний перикардит	3. ослаблення і дифузність серцевого поштовху. 4. перикардіальні шуми тертя. 5. перикардіальні шуми плеску

4	гетерогемотерапію
27. Замінна терапія спрямована:	
1	на поповнення нестачі життєво необхідних речовин в організмі
2	на механізм розвитку хвороби
3	на усунення причини хвороби
4	на нормалізацію функцій нервової системи

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**ОС «Магістр»
Спеціальність 212 –
«Ветеринарна гігієна,
санітарія і
експертиза»**

**Кафедра
терапії і клінічної
діагностики
2023-2024навч. рік**

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНИ
Й БІЛЕТ № 1
з дисципліни
«Внутрішні хвороби
тварин»**

**Затверджую
зав. кафедри
Грушанська Н.Г.
«__» _____ 2023р.**

Екзаменаційні запитання

1. Епілепсія тварин. Етіопатогенез, симптоми та лікування.

2. Основні критерії діагностики та профілактики анемії у тварин.

Тестові завдання різних типів

1. Які з перерахованих патологій молодняку відносяться до неонатальних?

1	відсутність анального отвору
2	кровотеча з пуповини
3	пупковий сепсис
4	омфаліт
5	молозивний токсикоз

2. Поява в крові еритроцитів різного розміру називається ...

у бланку відповідей впишіть вірну відповідь словом

3. Вкажіть коли виникає ниркова гематурія

1	гострому гломерулонефриті
2	уроциститі
3	злоякісній пухлині і травмах нирок
4	хронічній гематурії ВРХ
5	злоякісних пухлинах сечового міхура

4. Перерахуйте основні симптоми нефрозу

1	набряки
2	артеріальна гіпертонія
3	гіпопротеїнемія
4	пропасниця
5	низька густина сечі

5. Назвіть препарати, які застосовують з метою пригнічення інфекцій у сечових шляхах:

1.	Ессенціале
2.	Карсил
3.	Цефтриаксон
4.	Но-шпа
5.	Бісептол
6.	Байтрил

6. Розставити у відповідності до симптомів захворювання нирок

A. Нефроз	1. значна протеїнурія (до 5%) 2. артеріальна гіпертензія
-----------	---

7. Який із перерахованих нижче препаратів ви застосуєте першочергово при гострій постгеморагічній анемії?

☐	1	суїферовіт
☐	2	амінокапронову кислоту
☐	3	ціанкобаламін
☐	4	вітогепат
☐	5	ацетилсаліцилову кислоту

8. До виникнення якої із нижче перерахованих анемії призводить нестача в кормах ціанкобаламіну?

☐	1	гемолітичної
☐	2	постгеморагічної
☐	3	токсичної
☐	4	гіпопластичної
☐	5	аутоімунної

9. Назвіть основні причини еклампсії

☐	1	гіперкальціємія
☐	2	уремія
☐	3	токсикоз вагітності
☐	4	гіперпататиреоз
☐	5	гіпопаратиреоз

10. У випадку тяжких паралічів з метою покращення нервово-м'язової передачі і роботи скелетних м'язів показані

☐	1	Квадрисол
☐	2	Стрихнін
☐	3	Дексаметазон
☐	4	Аміназин
☐	5	Прозерин

В. Нефрит	3. низька густина сечі	
С. Нефросклероз	4. нормальна температура тіла	
	5. гематурія	

Перелік тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Назвіть одним словом метод зовнішнього лікування тварин перегрітим водяним паром, інколи з додаванням до нього креоліну, скипідару, іхтіолу, дьогтю та ін.:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

2. Назвіть одним словом лікувальну процедуру для охолодження ділянки тіла в початковій стадії запалення з використанням ватно-марлевої подушки, змоченої холодною водою чи лікарськими засобами:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

3. Назвіть одним словом лікувальну процедуру для прогрівання ділянки тіла тварини температурою 40-50° із застосуванням висівок, житньої муки, тирси, кореневульбоплодів та ін.:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

4. Назвіть одним словом процедуру, при якій тварина вдихає через надітий на голову брезентовий рукав водяний пар від залитої окропом сінної потерті:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

5. Назвіть одним словом одну із форм гідротерапії, яка основана на введенні води в пряму кишку та інші відділи кишечника, з метою надання допомоги при хворобах травного каналу:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

6. Які методи досліджень відносяться до ендоскопічних:

1	бронхоскопія
2	торакоцентез
3	лапароскопія
4	цистоскопія
5	лапароцентез

7. Плевроцентез це:

1	пункція серцевої сумки
2	пункція сечового міхура
3	пункція плеври
4	пункція черевної порожнини
5	пункція сліпої кишки

8. Підшкірні ін'єкції можна виконувати:

1	поблизу суглобів
2	поблизу сухожилкових піхв
3	у місцях, де найбільше розвинена підшкірна клітковина і мало нервів і судин
4	поблизу хрящів
5	у місцях прилягання збруї

9. Для видалення металевих предметів з передшлунків використовують зонди:

1	Меліксетяна
2	Телятнікова
3	Хохлова
4	Черкасова
5	Коробова

10. Для промивання рубця у великої рогатої худоби використовують зонд:

1	Хохлова
2	Телятнікова
3	Черкасова
4	Меліксетяна

5	Коробова
---	----------

11. Для видалення сторонніх предметів із стравоходу у великої рогатої худоби використовують зонди:

1	Меліксетяна
2	Хохлова
3	Телятникова
4	Черкасова
5	Коробова

12. До зовнішніх методів введення лікарських препаратів відносять:

1	примочки
2	припарки
3	руміноцентез
4	аплікації
5	мікроклізми

13. Ординаторська історія хвороби заводиться на:

1	амбулаторно хворих тварин
2	тяжко хворих тварин
3	стаціонарно хворих тварин
4	племінних тварин
5	екзотичних тварин

14. Які препарати використовуються для вапоризації:

1	антибіотики
2	скипидар
3	сульфаніламід
4	терпентинову олію
5	дьюготь

15. Розставте у відповідності з назвою

А. Для наскрізного промивання шлунка і кишечника у собак	1. Очищувальні клізми
Б. Для збудження перистальтики кишечника і зниження температури тіла	2. Терморегулюючі клізми
В. При тимчасовій або тривалій затримці виділення калових мас	3. Гіпертонічні клізми
Г. Для звільнення прямої кишки від калових мас перед усіма видами клізм	4. Опорожнювальні клізми
Д. При набряках, водянках і атонічних запорах	5. Субаквальна клізма

16. Комплекс спеціальних механічних впливів руками на шкіру та глибоко лежачих тканин з лікувальною і профілактичною метою називається одним словом:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

17. Яке слово пропущене в реченні

... це введення тварині під шкіру або внутрішньом'язево власної крові *Впишіть відповідь одним словом*

18. Яке слово пропущене в реченні

... це введення тварині під шкіру або внутрішньом'язево крові від інших тварин того ж виду *Впишіть відповідь одним словом*

19. Яке слово пропущене в реченні

... це введення тварині під шкіру або внутрішньом'язево крові від тварин іншого виду *Впишіть відповідь одним словом*

20. Якій фазі протейнотерапії відповідають наведені симптоми

1. Перша фаза (негативна)	А. Загальний стан тварини поліпшується, вирішення запального процесу прискорюється, газообмін збільшується, вміст гемоглобіну,
2. Друга фаза (позитивна)	

	кількість еритроцитів і лейкоцитів.
	Б. Погіршення загального стану організму тварини, підвищення температури тіла, пригнічення, прискорення серцевих скорочень і дихальних рухів, зменшення загальної кількості лейкоцитів і еритроцитів.

21. Розставити у відповідності до рекомендацій щодо застосування масажу наступні патологічні стани

А. Показання	1. Атрофія м'язів
Б. Протипоказання	2. Гнійні процеси
	3. Атонії шлунку і кишечника
	4. Хвороби шкіри
	5. Перитоніт
	6. Тимпанія рубця
	7. Інвагінації

22. Який дієтичний корм призначаємо якому виду тварин

1) собаки	а) сіно бобових, пшеничні висівки, сінаж
2) свині	б) свіжа зелень, кисле молоко, варені яйця
3) жуйні	в) силосна паста, молоко, сир
4) птиця	г) м'ясний бульйон, молоко, сира печінка

23. Розставити у відповідності до джерел випромінювання наступні види ламп

А. Джерела УФ-променів	1. бактерицидно-увіолеві лампи
Б. Джерела ІЧ-променів	2. еритемно-увіолеві лампи
	3. лампи інфраруж
	4. лампи солюкс
	5. ртутно-кварцеві лампи
	6. світлові ванни
	7. лампа Мініна

24. Які препарати вводять до складу дієти при захворюванні кровотворної системи

1	ціанокобаламін
2	вікасол
3	ретинол
4	ергокальціферол

25. До методу електротерапії відноситься:

1	ультразвукотерапія
2	дарсонвалізація
3	гальванотерапія
4	фарадизація

26. Для проведення новокаїнових блокад використовують наступні лікарські засоби:

1	хлористоводневу сіль новокаїну
2	магнію сульфат
3	калію хлорид
4	калію хлорид

27. Солями яких мікроелементів збагачують корми при хворобах кровотворної системи Вкажіть найбільш повну відповідь.

1	фосфору, заліза, фтору
2	цинку, натрію, міді
3	кобальту, міді, заліза
4	натрію, магнію, заліза

28. При захворюваннях якої системи м'ясоїдним застосовують препарати: камполон, сирепар, та до складу раціону включають печінку

1	кровотворної
2	серцево-судинної
3	дихальної

4	сечостатевої
---	--------------

29. Яка температура розчину новокаїну рекомендована для парентерального введення його тваринам:

1	37-39 °С
2	35-42 °С
3	40-43 °С
4	43-50 °С

30. При гемотерапії кров стабілізують:

1	5% розчином натрію цитрату
2	5% розчином натрію карбонату
3	5% розчином натрію хлориду
4	5% розчином натрію сульфату

31. При гострому міокардиті застосування серцевих глікозидів:

1	показане
2	бажане разом з кортикостероїдами
3	протипоказане
4	показане разом з антибіотиками та заспокійливими засобами

32. Яке слово пропущене в реченні?

За Г.В. Домрачевим виділяють ... періоди (стадії) розвитку міокардиту.	(у бланку відповідей подати одним словом)
--	---

33. Захворювання міокарду, яке характеризується дистрофічними процесами в ньому, які в подальшому призводять до порушення основних функцій серця це-

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)
--

34. Яким хворобам відповідають наведені ознаки?

1. Міокардоз	А. запалення ендокарда, яке ускладнюється деструктивними і некротичними змінами
2. Міокардит	Б. захворювання, яке характеризується розростанням сполучної тканини у міокарді й ущільненням його
3. Міокардіосклероз	В. запалення серцевого м'язу
4. Ендокардит	Г. захворювання міокарду, яке характеризується дистрофічними процесами в ньому, які в подальшому призводять до порушення основних функцій серця

35. Розширення серця характеризується:

1.	збільшенням об'єму серця через накопичення рідини в перикардіальній порожнині
2.	розвитком дифузних або локальних новоутворень (пухлин) в серцевій стінці
3.	збільшенням порожнин серця з одночасною зміною товщини їх стінок і форми серця
4.	збільшенням об'єму серця через тромбоз коронарних артерій

36. Причинами кашлю у великої рогатої худоби є ...

1.	застійні явища у головному мозку
2.	застій венозної крові у легенях
3.	переповненні рубця, коли останній тисне на діафрагму
4.	набряки в ділянці підгруддя

37. Яке слово пропущене в реченні?

Незарощення боталової протоки – це постнатальна ... несумісна з життям.	(у бланку відповідей подати одним словом)
---	---

38. Простих пороків серця налічується ...

1	16
2	8
3	36

4	24
---	----

39. Яке слово пропущене в реченні?

Гідроперикард характеризується нагромадженням у тканинах і серцевій сорочці ...	(у бланку відповідей подати одним словом)
---	---

40. Яке слово пропущене в реченні?

За класифікацією професора Г.В.Домрачева виділяють ... групи хвороб серцево-судинної системи	(у бланку відповідей подати одним словом)
--	---

41. Ендокардит в першу чергу слід диференціювати від...

1.	міокардиту
2.	катаральної пневмонії
3.	ексудативного плевриту
4.	гідроперикарду

42. Яким хворобам відповідають перераховані симптоми:

1. Міокардоз	А. Виражене пригнічення, апетит знижений або відсутній, температура підвищена. Пульс великий, середнього наповнення. Посилення першого тону серця. При аускультатії ендокардіальні шуми. Швидко розвиваються симптоми загальної серцевої недостатності.
2. Гідроперикард	Б. Виражене пригнічення, нерідко атонія передшлунків, температура тіла в межах фізіологічних коливань. Серцевий поштовх посилений. Пульс малий слабого наповнення. Ділянка абсолютної серцевої тупості збільшена. Тони серця глухі, другий послаблений. Нерідко ритм галопу, ембріокардія.
3. Розширення серця	В. Температура тіла частіше нормальна. Ослаблення серцевого поштовху, посилення, розщеплення або роздвоєння першого й послаблення другого тону серця, порушення функції провідності (частіше у вигляді атріовентрикулярної блокади), серцеві (застійні) набряки розвиваються повільно і часто мають змінний характер.
4. Гострий ендокардит	Г. Температура тіла частіше нормальна. Переповнення яремних вен, набряк міжщелепового простору, слабкий і дифузний серцевий поштовх, збільшення ділянки серцевого притуплення, тахікардія, ослаблення і приглушеність тонів серця, інколи своєрідні шуми плескоту.

43. Яким змінам серцевого поштовху відповідають наведені хвороби?

1. Посилений	А. Гострий міокардит
2. Слабкий	Б. Гострий ендокардит
	В. Гідроперикард
	Г. Розширення серця

44. Яким хворобам відповідають наведені ознаки?

1. Гідроперикард	А. запалення ендокарда, яке ускладнюється деструктивними і некротичними змінами
2. Розширення серця	Б. захворювання, яке характеризується розростанням сполучної тканини у міокарді й ущільненням його
3. Міокардіосклероз	В. збільшення порожнин серця з одночасною зміною товщини їх стінок і форми серця.
4. Ендокардит	Г. водянка серцевої сорочки

45. При якій хворобі серцево-судинної системи призначають відповідне лікування:

1. Міокардіодистрофія (міокардоз)	А. Лікування не ефективне
2. Травматичний перикардит	Б. глюкоза, сечогінні, кофеїн, серцеві глікозиди
3. Міокардіосклероз	В. антибіотики або сульфаніламід

46. Запалення слизової оболонки і підслизового шару носа називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

47. Запалення легень називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

48. Запалення слизової оболонки і підслизової тканини бронхів називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

49. Який із перерахованих симптомів відноситься до загальних симптомів хвороб дихальної системи?

1.	Підвищення температури тіла.
2.	Кашель.
3.	Втрата апетиту.
4.	Тахікардія.

50. Запалення слизової оболонки, а пізніше – підслизової і хрящової тканин гортані називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

51. Вкажіть місце локалізації кровотечі при витіканні з ніздрів крові яскраво червоного кольору з пухирцями повітря

1.	Шлункова кровотеча
2.	Легенева кровотеча
3.	Кровотеча з лобної пазухи
4.	Носова кровотеча

52. Під час тренінгу у коня розвивається видихальна задишка, швидка втома. Черевний тип дихання, який супроводжується «запальним жолобом». Температура тіла – 38,1 °С. Кашель короткий, слабкий. Поставте діагноз

1.	Гостра альвеолярна емфізема легень
2.	Бронхопневмонія
3.	Інтерстиціальна емфізема легень
4.	Хронічний бронхіт

53. При клінічному обстеженні коня встановлено: пригнічення, витягування шиї, болочість в ділянці гортані при пальпації, інспіраторну задишку, кашель. Температура тіла 39,1 °С. Ваш діагноз:

1.	Ларингіт катаральний.
2.	Фарингіт.
3.	Риніт.
4.	Трахеїт.

54. Перерахуйте хвороби верхніх дихальних шляхів

1.	Пневмонія
2.	Трахеїт
3.	Плеврит
4.	Ларингіт
5.	Менінгіт

55. Перерахуйте хвороби які відносять до патології легень запального характеру

1.	Емфізема легень
2.	Крупозна пневмонія
3.	Набряк легень
4.	Катаральна бронхопневмонія
5.	Легенева кровотеча

56. Перерахуйте захворювання дихальної системи при яких показана антибіотикотерапія

1.	Емфізема легень
2.	Крупозна пневмонія
3.	Легенева кровотеча
4.	Набряк гортані
5.	Катаральна бронхопневмонія

57. Яким хворобам легенів відповідають наведені симптоми?

1. Легенева кровотеча	А. Температура тіла підвищена на 1-2°С. Кашель частий приглушений. Аускультатцією легень виявляють крепітацію, вологі хрипи.
2. Емфізема легень	В. Кров витікає з обох носових ходів, світло-червона з домішками

	пухирцівповітря.
3. Катаральна бронхопневмонія	С. Добре помітне втягування міжреберних проміжків і черевної стінки вздовж реберної дуги, де утворюється западина («запальний жолоб»). При перкусії легеневого поля – тимпанічний або коробковий звук.

58. Яким хворобам верхніх дихальних шляхів відповідають наведені симптоми?

1. Кровотеча з носа	А. Незначне підвищення температури тіла. Голос хриплий, низький. Сильний, сухий, різкий і болісний кашель.
2. Ларингіт	В. Спостерігаються періодичні витікання з носа (частіше з однієї ніздрі) слизово гнійного ексудату. Витікання посилюються при опусканні голови. Загальний стан тварини змінений мало.
3. Фронтит	С. Витікання крові з однієї або двох ніздрів. Кров що витікає червона, не пінява.

59. Яким хворобам плеври відповідають наведені симптоми?

1. Плеврит	А. температура тіла підвищена на 1-1,5 °С При аускультатії вислуховуються шуми тертя, які посилюються при тиску на грудну клітку фонендоскопом. Кашель слабкий, болючий.
2. Грудна водянка	В. Асиметрія грудної стінки. На пошкодженому боці перкусією виявляють досить сильний коробковий звук.
3. Пневмоторакс	С. Притуплений або тупий звук в ділянці грудної клітки, зона якого обмежена горизонтальною верхньою лінією. Температура тіла в нормі або знижена.

60. Розставте у відповідності до локалізації наведені хвороби

1. Хвороби верхніх дихальних шляхів	А. Hyperaemia et oedema pulmonum
2. Хвороби легень	В. Hydrothorax
3. Хвороби плеври	С. Tracheitis

8. Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (лабораторна робота).

9. Форми контролю

- поточний (опитування, тестування);
- рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- підсумковий (тестування, залік, екзамен).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R**дис (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R**нр (до 70 балів): **R** дис = **R** нр + **R** ат.

11. Методичне забезпечення

1. Електрокардіографія: Будова та аналіз електрокардіограми у здорових і хворих тварин. Частина 2: Методичні вказівки / М.І. Цвіліховський, І.Г. Погурський, В.І. Береза та ін. К., НАУ, 2004. 17 с.

2. Лабораторна діагностика функціонального стану печінки: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Грищенко В.А., Грушанська Н.Г., Костенко В.М. К., «ЦП КОМПРИНТ», 2012. 79 с.

3. Патологія нервової системи у собак / Цвіліховський М.І., Січкач В.С., Костенко В.М., Грушанська Н.Г. / Методичні вказівки. К., Видавничий центр НАУ, 2009. 38 с.

4. Синдроми найбільш поширених внутрішніх незаразних хвороб тварин Метод. вказівки для вищих навч. закл. аграрн. профілю за спеціальністю – ветеринарна медицина. // Цвіліховський М.І., Судаков М.О., Чумаченко В.Ю. та ін.]. К., Видавничий центр НАУ, 2000. 32 с.

5. Терапевтична техніка та способи застосування лікарських засобів тваринам: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Грушанська Н.Г., Костенко В.М., Голопура С.І., Обруч М.М. К., «ЦП Компрінт», 2016. 34 с.

6. Рентгенологічне дослідження серця тварин: методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Магістр» спеціальності 211 – Ветеринарна медицина / Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Костюк О.С., Маринюк М.О., Бондар В.О., Іванченко Н.Ю., Якимчук І.М., Обруч М.М. К., «ЦП Компрінт», 2017. 28 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підручник / [М.І. Цвіліховський, В.І. Береза В.С. Січкач та ін.]; За ред. М.І. Цвіліховського. [3-є вид.] К., Аграрна освіта, 2014. 614 с.

2. Внутрішні хвороби тварин: практикум / [М. І. Цвіліховський, Н. І. Бойко, С. І. Голопура та ін.]; за ред. М.І. Цвіліховського. К., ЦП КОМПРИНТ, 2016. 224 с.

3. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.]; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2012. Ч.1. 528 с.

4. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2015. Ч.2. 610 с.

5. Внутренние болезни животных. 4-е изд. / [Щербаков Г.Г., Коробов А.В., Анохин Б.М. и др.]; Под общ. ред. Г.Г. Щербакова, А.В. Коробова. СПб., Лань. 2005. 736 с.

6. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / [Судаков М.О., Береза В.І., Погурський І.Г. та ін.]; за ред. М.О. Судакова. [2-е вид.]. К., Урожай, 1991. 144 с.

Допоміжна

1. Дробот М.В., Цвіліховський М.І. Терапія телят за неспецифічної бронхопневмонії та її профілактика з використанням біогенних елементів і ехінацеї пурпурової. Монографія. Житомир, 2022. 121 с.
2. Шарандак П. В. Функціональний стан печінки й нирок у вівцематок. Монографія: Житомир: ПП «Євро-Волинь», 2022, 180 с.
3. Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин. Навчальний посібник. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 438 с. Цвіліховський М.І., Голопура С.І., Грушанська Н.Г., Бойко Н.І., Немова Т.В., Палюх Т.А.
4. Голопура С.І. Порушення метаболізму і колострального імунітету у великої рогатої худоби та їх корекція. Монографія. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 408 с.
5. Діагностика порушень обміну мінеральних речовин у корів. Монографія. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 192 с. Грушанська Н.Г., Цвіліховський М.І., Долецький С.П.
6. Preventive veterinary technologies of internal diseases of ruminants. К.: NPE Yamchynskiy O.V., 2020. 326 с. Монографія. Цвіліховський М.І., Грушанська Н.Г., Долецький С.П., Костенко В.М.
7. Ветеринарна клінічна біохімія / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. Біла Церква, 2002. 400 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://veteriankey.com/noninfectious-diseases-of-the-gastrointestinal-tract/>
2. <https://youtube.com/watch?v=NQN2UvWKCy0&si=EnSIkaIECMiOmarE>
3. <http://goodhouse.com.ua/poradi/19274-zaxvoryuvannya-pechinki-u-sobak-simptomi-oznaki-pri-chini-likuvannya-diyeta-i-xarchuvannya-sobaki-pri-zaxvoryuvannya-pechinki-likovalnij-korm.html>
4. <http://dspace.nubip.edu.ua:8080/jspui/> – Електронна бібліотека НУБіП України
5. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України
6. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

До наказу від _____ 2023 р. № ____

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра терапії і клінічної діагностики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ветеринарної
медицини _____

Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ

Протокол № 11 від 01 червня 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри терапії і клінічної
діагностики

Протокол №11 від «23» травня 2023 р.

_____ **Наталія ГРУШАНСЬКА**

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП “Ветеринарна гігієна, санітарія
і експертиза” д.вет.н., професор каф.
ветеринарної гігієни ім. проф. А.К. Скороходька

_____ **Лариса ШЕВЧЕНКО**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

З ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН»

(назва дисципліни)

Спеціальність:	212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітня програма:	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Факультет:	Ветеринарної медицини
Розробник:	Бойко Наталія Іванівна , доцент кафедри терапії і клінічної діагностики Костенко Віталій Михайлович , доцент кафедри терапії і клінічної діагностики

Вступ

Робоча програма складена для проходження навчальної практики з дисципліни "Внутрішні хвороби тварин" студентами ОС «Магістр» Спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» факультету ветеринарної медицини НУБіП України з терміном навчання 6 років.

Внутрішні хвороби тварин – одна із профілюючих клінічних дисциплін, за якою студенти вивчають причини виникнення, механізми розвитку, перебіг, методи розпізнавання, лікування та профілактики хвороб внутрішніх органів неінфекційної природи. Ця дисципліна допомагає студентам не тільки оволодіти знаннями з найбільш масових і розповсюджених внутрішніх хвороб, але і формувати клінічне мислення. Методи і прийоми, які застосовуються при вивченні внутрішніх хвороб тварин широко використовуються і при опануванні суміжних спеціальних дисциплін: хірургії, епізоотології, паразитології.

1. Мета і завдання практики

Мета. Закріплення студентами теоретичних знань та оволодіння практичними навичками постановки діагнозу, проведення лікування та профілактики внутрішніх хвороб тварин.

Завдання практики

Основними завданнями навчальної практики з дисципліни "Внутрішні хвороби тварин" є:

- засвоєння методики проведення диспансеризації сільськогосподарських тварин;
- закріплення теоретичних знань та придбання практичних навичок у діагностиці, терапії та профілактиці внутрішніх незаразних хвороб тварин;
- безпосередня участь у проведенні лікувальної, профілактичної та організаційної роботи в тваринницьких господарствах;
- ведення клінічної документації;
- оволодіння методиками наукових досліджень.

2. Бази практики

Навчальна практика з дисципліни "Внутрішні хвороби тварин" проводиться під керівництвом викладачів кафедри терапії і клінічної діагностики у навчально-дослідних господарствах ВП НУБіП України (Великоснітинське, Агоровітська дослідна станція, Ворзель), на іподромі, агрофірмі "Пуца-Водиця", в навчальних лабораторіях кафедри терапії і клінічної діагностики та кафедри конярства, господарствах різних форм власності, якщо вони здатні забезпечити умови практики, які вписані в цій програмі.

3. Організація проведення практики

Навчальна практика з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» погоджується з навчальним планом вищого навчального закладу і проводиться у відповідності з Положенням про навчальну практику студентів вищих навчальних закладів України, що передбачають підготовку ветеринарної медицини для

виробничо-технологічної, організаційно-управлінської, лікувально-профілактичної і дослідницької діяльності з метою попередження і лікування хвороб тварин, охорони населення від хвороб, загальних для людини і тварини, виробництва доброякісних у ветеринарно-санітарному відношенні продуктів і сировини тваринництва.

Організацію практики здійснюють викладачі кафедри (по два викладачі на групу). Основною формою організації праці студентів є бригадна. В залежності від виробничих можливостей створюються бригади студентів у кількості 3–7 осіб та призначаються бригадири із найбільш підготовлених студентів. Перед початком практики викладач проводить загальний інструктаж групі студентів з техніки безпеки при дослідженні і наданні допомоги тваринам, дає завдання групі на кожний день. Під час практики викладач консулює студентів та бригадирів, які в свою чергу консулюють членів бригади. Через бригадирів викладач здійснює контроль виконання завдань практики.

Виконання програми навчальної практики проводиться шляхом безпосередньої участі у виробничих процесах, вивчення обліково-звітної документації та інших документів.

4. Зміст практики

Програма практики розрахована на 5 днів (30 год.)

Перша доба – заїзд на базу практики, поселення, ознайомлення з умовами проживання розпорядком дня, проходження інструктажу з охорони праці та особистої гігієни під час роботи з тваринами, при перебуванні на території ферми, в тваринницьких приміщеннях.

Проведення диспансерного обстеження господарства (аналіз кормової бази, стан приміщень, умови годівлі та напування, наявність моціону) з обов'язковим складанням акту обстеження, диспансерне обстеження поголів'я тварин (клінічний огляд всього поголів'я). Вивчення досвіду лікування тварин в господарстві. Курація хворої тварини.

Друга доба – Повний клінічний огляд контрольних груп тварин за методикою проф. М.О. Судакова та відбір проб сечі, молока для експрес-досліджень (10 % поголів'я) тварин. Відпрацювання деяких методів терапевтичної техніки (металоіндикація передшлунків у жуйних, промивання шлунку у моногастричних тварин, техніка новокаїнових блокад, аутогемотерапія, парентеральні методи введення лікарських засобів тощо). Вивчення досвіду лікування тварин в господарстві. Курація хворої тварини.

Третя доба – Продовження клінічного огляду контрольних груп тварин за методикою проф. М.О. Судакова та відбір проб сечі, молока для експрес-досліджень (10 % поголів'я) тварин. Продовження деяких методів терапевтичної техніки (металоіндикація передшлунків у жуйних, промивання шлунку у моногастричних тварин, техніка новокаїнових блокад, аутогемотерапія, парентеральні методи введення лікарських засобів тощо). Вивчення досвіду лікування тварин в господарстві. Курація хворої тварини.

Четверта доба – Відбір проб крові для морфологічних та біохімічних досліджень від тварин контрольних груп. Вивчення досвіду лікування тварин в господарстві. Курація хворої тварини.

*П'ята доба** – (навчальна лабораторія кафедри). Проведення морфологічних та

біохімічних досліджень проб крові від тварин контрольних груп. Статистична обробка результатів. Складання акту диспансерного обстеження, з наданням рекомендацій, щодо лікування та профілактики внутрішніх хвороб тварин. Здача інформаційних листів та ординаторської історії хвороби, повернення інструментів та матеріалів на кафедру

Примітка. * – у випадку належної матеріально-технічної бази практики для виконання лабораторних досліджень проб крові студенти залишаються в господарстві і не виїжджають до навчальної лабораторії кафедри.

4.1. Індивідуальні завдання

Під час проходження навчальної практики студент зобов'язаний:

- брати участь у диспансерному обстеженні господарства;
- вивчити синдроматику хвороб в господарстві;
- вивчити досвід лікування тварин в господарстві;
- провести курацію хворої тварини;
- написати ординаторську історію хвороби, номер якої відповідає порядковому номеру в журналі реєстрації хворих тварин господарства;
- у кінці практики скласти звіт у вигляді інформаційного листа, в якому зробити аналіз всієї роботи, що виконана студентом (зразок подано в кінці робочої програми);
- при поверненні з практики на кафедру студенту необхідно здати інформаційний лист, здати і захистити ординаторську історію хвороби.

Індивідуальні завдання з науково-дослідної роботи студенти (за необхідності) виконують з тематики наукових досліджень кафедри.

4.1. Студенти повинні знати:

1. Методику проведення диспансеризації тварин.
2. Методи діагностики, терапії та профілактики найбільш розповсюджених внутрішніх хвороб тварин.
3. Особливості діагностики, терапії та профілактики внутрішніх хвороб новонароджених тварин.

4.2. Студенти повинні уміти:

1. Дотримуватись техніки безпеки при клінічних дослідженнях, лікуванні тварин та проведенні заходів профілактики захворювань.
2. Фіксувати тварин різних видів і вікових груп.
3. Застосувати основні загальні методи клінічного дослідження тварин (огляд, пальпацію, перкусію, аускульту, термометрію).
4. Взяти кров для лабораторних досліджень.
5. Взяти сечу для лабораторних досліджень.
6. Взяти молозиво і молоко для лабораторних досліджень.
7. Взяти вміст рубця для лабораторних досліджень.
8. Взяти вміст шлунка для лабораторних досліджень.
9. Взяти ексудат і трансудат для лабораторних досліджень.

10. Проводити клінічні дослідження та аналізувати отримані результати з використанням методів статистичної обробки та комп'ютерних програм.
11. Вводити лікарські засоби через рот, підшкірно, внутрішньом'язево, внутрішньовенно, внутрішньотрахеально, інтраперитонеально, інтраплеврально, внутрішньокістково, в пряму кишку, внутрішньоаортально та ін.
12. Вводити магнітні зонди в передшлунки великої рогатої худоби.
13. Проводити курацію тварин та вести клінічну документацію.
14. Складати план профілактичних заходів за результатами клінічних і лабораторних досліджень тварин при диспансерному їх обстеженні.
15. Оформляти ординаторську історію хвороби.

4.2 Методичні рекомендації

Для оформлення звіту про навчальну практику і **ординаторської історії хвороби** кафедра забезпечує студентів необхідними методичними матеріалами.

4.3. Матеріально-технічне забезпечення

Під час виконання завдань виробничої практики студенти використовують матеріально-технічне оснащення кафедри і бази практики.

4.4. Навчально-методичне забезпечення

Під час виконання індивідуальних завдань студент може використовувати наступні навчально-методичні матеріали кафедри.

1. Бойко Н.І., Немова Т.В . Лабораторне обладнання та особливості відбору крові у різних видів тварин за гематологічних досліджень. Компрінт, 2021. 21 с.
2. Бойко Н.І., Немова Т.В., Бойко Г.В.. Підрахунок кількості еритроцитів, у різних видів тварин та їх інтерпретація. Компрінт, 2021. 19 с.
3. Бойко Н.І., Немова Т.В., Бойко Г.В. Вивчення гематологічних показників для визначення стану еритроциту. Компрінт, 2021. 20 с.
4. Бойко Н.І., Немова Т.В., Грушанська Н.Г. Гематологічні характеристики анемії. Компрінт, 2021. 26 с.
5. Бойко Н.І., Немова Т.В., Шарандак П.В.. Лабораторна діагностика за анемії мікроелементного генезу. Компрінт, 2021. 17 с .
6. Бойко Н.І., Немова Т.В., Дробот М.В. Підрахунок кількості лейкоцитів у різних видів тварин та їх інтерпретація, Компрінт, 2021. 21 с.
7. Бойко Н.І., Немова Т.В., Палюх Т.А. Підрахунок кількості тромбоцитів у різних видів тварин та їх інтерпретація. Компрінт, 2021. 26 с.
8. Бойко Н.І., Немова Т.В., Семенко О.В. Методи ідентифікації кровопаразитів у тварин. Компрінт, 2021. 25 с.
9. Бойко Н.І., Немова Т.В., Білошицький Р.В. Скринінгові та спеціалізовані тести гемостатичних розладів. Компрінт, 2021 16 с.
10. Діагностика пороків серця (методичні вказівки для студентів спеціальності „Ветеринарна медицина”) // М.І. Цвіліховський, Т.І. Левищенко, І.Г. Погурський та ін. К.: Вид. центр НАУ. 2004. 36 с.

11. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб органів дихання у тварин (методичні вказівки для студентів спеціальності „Ветеринарна медицина”) // М.І Цвіліховський, О.І. Павленко, В.Я. Колесник, С.П. Долецький. К., Вид. центр НАУ. 2005. 54 с.
12. Методологічна оцінка клінічних та імунологічних досліджень у діагностиці, лікуванні і профілактиці хвороб імунної системи (методичні вказівки для студентів напрямку підготовки „Ветеринарна медицина”) // М.І. Цвіліховський, В.Ю. Чумаченко, О.І Павленко та ін. К., Вид. центр НАУ. 2005. 34 с.
13. General Animal Examination (методичні вказівки для студентів напрямку підготовки „Ветеринарна медицина” в англomовних групах) // М.І. Tsvilikhovsiy, V.O. Bondar, T.I. Levischenko and other. К., Вид. центр НАУ. 2004. 40 с.
14. Special Animal Examination (методичні вказівки для студентів напрямку підготовки „Ветеринарна медицина” в англomовних групах) // М.І. Tsvilikhovsiy, V.O. Bondar, I.G. Pogurskiy and other. К.: Вид. центр НАУ. 2006. 38 с.

5. Форми і методи контролю

Керівництво практикою здійснюють викладачі кафедри (по два викладачі на групу). Основною формою організації праці студентів є бригадна. Залежно від виробничих можливостей створюються бригади студентів у кількості 3–7 осіб та призначаються бригадири із найбільш підготовлених студентів. Перед початком практики викладач проводить загальний інструктаж групі студентів з техніки безпеки при дослідженні і наданні допомоги тваринам, дає завдання групі на кожний день. Під час практики викладач консулює студентів та бригадирів, які в свою чергу консулюють членів бригади. Через бригадирів викладач здійснює контроль виконання завдань практики.

- По завершенні практики викладач приймає звіт від усіх бригад.
- В організації та керівництві практикою беруть також участь спеціалісти ветеринарної медицини господарства.
- Студенти забезпечуються необхідними методичними посібниками.
- Індивідуальні завдання з науково-дослідної роботи студенти виконують з тематики наукових досліджень кафедри.

6. Вимоги до звіту

По закінченню практики згідно календарного плану, студенти подають викладачам інформаційний лист про виконання завдань, одержаних під час практики та оформлену ординаторську історію хвороби тварин.

7. Підведення підсумків практики

Підведення підсумків практики проводиться згідно графіку навчального процесу відповідно наказу по ФВМ НУБіП України.

Інформаційний лист

про виконання завдань у період навчальної практики з дисципліни "Внутрішні хвороби тварин"

студента ОС «Магістр» _____ курсу _____ групи факультету ветеринарної медицини НУБіП України

Місце практики _____

Термін практики _____

Результати практики

№ п/п	Назва робіт	Кількість
1	Виконав наступні завдання	
	а)	
	б)	
	в)	
	і т.д.	
2	Набув навиків	
	а)	
	б)	
	в)	
	і т.д.	
3	Виконав науково-дослідну роботу з теми:	
	1	

Оцінка практики _____

Керівник практики _____

